

SBi 2009:15

Statistisk analyse af udviklingen i 100 almene boligafdelinger

Baggrundsrapport til SBi 2009:14 Evaluering af
virkninger af omprioriteringsloven fra 2000. Baggrund,
indsatser og resultater i Bispehaven, Vejleåparken og
Tingbjerg

Statens Byggeforskningsinstitut
AALBORG UNIVERSITET

Statistisk analyse af udviklingen i 100 almene boligafdelinger

Baggrundsrapport til SBI 2009:14 Evaluering af virkninger af omprioriteringsloven fra 2000. Baggrund, indsatser og resultater i Bispehaven, Vejleåparken og Tingbjerg

Rune Holst Scherg
Hans Skifter Andersen

Titel Statistisk analyse af udviklingen i 100 almene boligafdelinger
Undertitel Baggrundsrapport til SBI 2009:14: Evaluering af Omprioriteringsloven 2000. Baggrund, indsatser og resultater i Bispehaven, Vejleåparken og Tingbjerg
Serietitel SBI 2009: 15
Udgave 1. udgave
Udgivelsesår 2009
Forfattere Rune Holst Scherg og Hans Skifter Andersen
Sidetal 31
Emneord Almene boligbebyggelser, omprioriteringsloven 2000, renovering, boligområder

ISBN 978-87-563-1383-4

Omslag Bispehaven i Århus. Foto: Hedvig Vestergaard

Udgiver Statens Byggeforskningsinstitut,
Dr. Neergaards Vej 15, DK-2970 Hørsholm
E-post sbi@sbi.dk
www.sbi.dk

Eftertryk i uddrag tilladt, men kun med kildeangivelsen: *SBI 2009:15: Statistisk analyse af udviklingen i 100 almene boligafdelinger. (2009)*

Indhold

Forord	4
Indledning	5
A. Situationen og udviklingen i de 100 boligområder	6
Den sociale udvikling	6
Regionale forskelle	8
Forskelle mellem små og store boligområder.....	11
Den etniske sammensætning og udvikling i de 100 boligområder	12
B. De 10 særligt udvalgte områder.....	14
De 10 områder	15
Albertslund Nord	15
Bispehaven	15
Bjergbakken	16
Isbjergparken	16
Motalavej.....	17
Riddersborgparken	17
Skovparken	18
Tingbjerg	18
Vejleåparken	19
Østre Alle	19
Den sociale udvikling	20
Den etniske sammensætning og udvikling i de 10 områder.....	23
Enlige forsørgere & Børn og unge	26
Sammenfatning	28
Bilag 1: Beskrivelse af registerdata	30

Forord

Med Omprioriteringsloven fra 2000 blev der åbnet for, at almene bebyggelser kunne omprioritere indestående lån, så det bliver økonomisk muligt at iværksætte bl.a. fysiske renoveringer.

Denne rapport er en af flere rapporter udarbejdet i forbindelse med evalueringen af virkningerne af omprioriteringsloven fra 2000. De øvrige rapporter er:

Vestergaard, Hedvig (2009). *Evaluering af virkninger af omprioriteringsloven fra 2000. Baggrund, indsatser og resultater i Bispehaven, Vejleåparken og Tingbjerg*. SBI 2009:14.

Vestergaard, Hedvig og Deichmann Haagerup, Christian (2009). *Survey blandt forretningsførere i 100 almene boligafdelinger*. SBI 2009:16

Bech-Danielsen, Claus (2008). *Renoveringer af almene bebyggelser 2004-2007*. SBI 2008:11.

Meier Jæger, Mads (2008). *Mere attraktive almene boliger? Effektevaluering af omprioriteringsloven 2000*. Det Nationale Forskningscenter for Velfærd (SFI).

Denne delrapport belyser den generelle sociale situation og udvikling i de 100 udvalgte områder, som fik del i mulighederne i omprioriteringsloven. Den sociale situation og udvikling er undersøgt i 2003 og 2007 – det vil sige før og efter gennemførelse af indsatserne i områderne.

For det andet har det været hensigten at belyse situationen og udviklingen i 10 særligt udvalgte boligområder, som blev udvalgt med henblik på at opsamle erfaringer fra en række af de allerførste renoveringer. I den forbindelse blev der udvalgt 10 bebyggelser, hvor udviklingen i de arkitektoniske forhold blev særskilt evalueret i henholdsvis 2004 (før renovering) og i 2007 (efter renovering) (se: Bech-Danielsen, Claus (2008). *Renoveringer i almene bebyggelser 2004-2007*. SBI 2008:11).

Det anvendte datamateriale baserer sig på registerdata vedrørende boliger, personer og husstande i Danmark oparbejdet på SBI's forskermaskine hos Danmarks Statistik (se bilag 1). De undersøgte boligafdelinger er blevet identificeret i registrene vha. data fra Landsbyggefonden med ejendomsnumre for de enkelte afdelinger. Fejl i ejendomsnumrene har dog betydet at kun 98 boligafdelinger har kunnet identificeres.

Tak til stud.scient.soc. Anne Clementsen som har medvirket til databearbejdningen under udarbejdelsen af rapporten.

Statens Byggeforskningsinstitut, Aalborg Universitet
By, bolig og ejendom
August 2009

Hans Thor Andersen
Forskningschef

Indledning

For at undersøge konsekvenserne af omprioriteringsloven i de berørte boligområder, vil vi analysere situationen og udvikling i de 100 udvalgte boligområder og derefter se på situationen og udviklingen i de 10 særligt udvalgte boligområder.

Første del af analysen vil fokusere på de 100 områder. Først analyseres den generelle sociale situation og udvikling. Derefter belyses udviklingen i områderne i forhold til regionale forskelle og derefter ses på den sociale udvikling i de 100 boligområder i relation til boligområdernes størrelse. Dernæst analyseres områdernes etniske sammensætning og dennes udvikling. Som en del af analysen sammenlignes udviklingen i de 100 boligområder med udviklingen i alle almene boliger og i alle boliger i Danmark

Anden del af analysen består af en særlig analyse af 10 særligt udvalgte boligområder. Først analyseres den sociale situation og udvikling i de 10 områder. Derefter analyseres den etniske sammensætning og udvikling. Slutteligt analyseres fordelingen af enlige forsørgere og børn og unge i områderne. I analyserne sammenlignes de 10 særligt udvalgte boligområder med den kommune, som de er beliggende i.

A. Situationen og udviklingen i de 100 boligområder

Den sociale udvikling

Beboerne over 17 år er grupperet i følgende socialgrupper:

1. *Førtidspensionister*: dominerende offentlige ydelse er førtidspension
2. *Kontanthjælpsmodtagere* mv.: dominerende offentlige ydelse er kontanthjælp eller revalidering, men er ikke i aktivering
3. *Folkepensionister* mv.: dominerende offentlige ydelse er folkepension eller efterløn
4. *Arbejdsløse* mv.: dominerende offentlige ydelse er enten arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge, barselsdagpenge, kommunal eller anden aktivering
5. *Studerende*: personer under uddannelse
6. *Beskæftigede*: er i beskæftigelse (ifølge Danmarks Statistiks socio-økonomiske opdeling)
7. *Andre*: hjemmegående husmødre, skoleelever over 17 år mv.

Opdelingen af personer i beskæftigede og i de forskellige grupper uden for arbejdsmarkedet er foretaget ud fra data om deres forhold gennem et helt år. Dette er en anden måde at opgøre beskæftigelse på end den der anvendes i beskæftigelsestællinger, hvor alle på understøttelse en bestemt dato registreres. Opgørelsen af andelen i beskæftigelse i undersøgelsen kan derfor afvige fra den almindelige beskæftigelsesstatistik, ligesom udviklingen 2003-2008 kan være anderledes, afhængig af om der er kommet flere eller færre korttidsarbejdsløse.

Analysen er bygget op således, at vi først analyserer situationen i boligområderne i 2007 og derefter analyserer udviklingen i områderne 2003-07. Derefter sammenligner vi situation i 2007 med situationen i alle almene boliger og alle boliger i landet ved at se på overrepræsentation (eller underrepræsentation) af socialgrupperne (hvor mange pct. flere (eller færre) der er i de forskellige socialgrupper i de 100 områder i forhold til alle almene boliger og alle boliger). Slutteligt undersøges udviklingen i overrepræsentationen i forhold til almene boliger og alle boliger i perioden 2003-07.

Overordnet viser resultaterne, at den almene sektor generelt har klaret sig dårligt i forhold til hele landet mht. andelen af personer uden beskæftigelse (og andelen af folk i beskæftigelse). Der er således sket en yderligere segregering af beboermasse mellem de almene boliger og de øvrige boligformer. Dog har de 100 områder som er evalueret i denne undersøgelse klaret sig en smule bedre end de øvrige almene boliger. Selvom ændringerne er små, er det positivt at de 100 områder – som i udgangspunkt var dårligere stillet end resten af den almene sektor – har klaret sig en smule bedre end gennemsnittet. Undersøgelserperioden 2003-2007 var generelt set for det danske samfund præget af en højkonjunktur og hastigt voksende boligpriser. Højkonjunktoren har bl.a. haft den effekt, at det primært er folk med få ressourcer der har søgt mod og forblevet i den almene boligsektor. Dette er dog ikke ensbetydende med, at beboere i den almene sektor ikke har haft gavn af højkonjunktoren, men at ressourcestærke beboere sandsynligvis har søgt

væk fra den almene sektor da denne boform vis-à-vis andre boligformer f.eks. andels- og ejerboliger ikke har været opfattet som nær så økonomisk attraktiv. Højkonjunkturen har således sandsynligvis påvirket den sociale sammensætning i de 100 områder, såvel som i hele den almene boligsektor, i en relativ negativ retning. Denne udvikling vil således kunne sløre de positive sociale konsekvenser af bl.a. boligsociale indsatser, der er igangsat i kølvandet på omprioriteringsloven.

Tabel 1. Andel beboere 18+ år fordelt på socialgrupper i 2007, ændringer i fordelingen 2003-07, overrepræsentation i forhold til alle almene og alle boliger 2007 og ændringer i overrepræsentation 2003-07.

	De 100 områder		Sammenligning med alle almene boliger		Sammenligning med alle boliger ¹	
	Fordeling i 2007 (pct.)	Ændring 2003-2007 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i overrepr. 2003-07 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i overrepr. 2003-07 (pct. point)
Førtidspensionister	11,1	0,2	-7,4	0,8	106,7	17,2
Kontanthjælpsmodtagere mv.	12,7	0,1	73,4	-14,1	471,0	-9,2
Folkepensionister	11,9	0,7	-50,4	1,4	-40,0	0,3
Arbejdsløse mv	10,5	0,1	46,4	0,5	149,0	-21,6
Studerende	10,0	0,7	1,6	0,7	11,7	8,2
Beskæftigede	43,2	-1,8	10,0	1,3	-26,9	-1,6
Andre	0,6	0,0				
Total	100,0					
Alle uden arbejde (ekskl. pens.)	34,3	0,4	29,5	-2,3	190,3	2,2

Note: Overrepræsentation viser hvor meget større - i procent - andelen af en gruppe udgør i de 100 områder sammenlignet med andelen i hhv. alle almene boliger og alle boliger. Ændring i overrepræsentationen angiver hvor mange procent point overrepræsentation er ændret. Eksempelvis kan det ses, at overrepræsentationen er -26,9 pct. for beskæftigede i de 100 områder sammenlignet med alle boliger, hvilket altså betyder at andelen af beboere i beskæftigelse i de 100 områder er 27 pct. point mindre end andelen af personer i beskæftigelse i alle boliger. Man kan ligeledes se, at ændringen i overrepræsentationen 2003-07 af beskæftigede i forhold til alle boliger er på -1,6 pct. Det betyder, at underrepræsentationen af beskæftigede i de 100 områder er blevet større mellem 2003 og 2007, idet overrepræsentationen altså var på -25,3 pct. i 2003.

I Tabel 1 kan det ses, at der i 2007 i de 100 boligområder var samlet godt 34 pct. uden beskæftigelse (ekskl. folkepensionister) – denne gruppe består omtrent ligeligt af folk på førtidspension, på kontanthjælp og personer der er arbejdsløse. Andelen af personer i beskæftigelse er på 43 pct. og der er 10 pct. studerende. Der er kun sket få og små ændringer i socialgrupperne mellem 2003 og 2007 – mest bemærkelsesværdigt er det, at andelen af personer i beskæftigelse er faldet med knap 2 pct. point i perioden. Derudover er der desuden sket en stigning i andelen af folkepensionister og studerende på 0,7 pct. point.

Sammenligner man beboerne i de 100 boligområder med beboere i alle almene boliger ses det, at der i forhold til alle almene boliger er knap 30 pct. flere uden beskæftigelse i de 100 områder. Denne samlede overrepræsentation dækker over at der i de 100 boligområder faktisk er en lille smule færre førtidspensionister (-7,4 pct.), men en del flere arbejdsløse (50 pct.) og især flere kontanthjælpsmodtagere m.m. (knap 75 pct.) end i alle almene boliger. Der er dog en tiendedel flere i beskæftigelse i de 100 områder end i alle almene boliger, men halvt så mange folkepensionister.

Hvis man sammenligner beboersammensætningen i de 100 områder med personer i alle boliger i Danmark ses det, at der er en meget høj overrepræ-

¹ I analysen af alle boliger er benyttet en stikprøve på 10 pct. af alle boliger, husstande og personer i Danmark.

sentation af personer uden beskæftigelse i de 100 områder sammenlignet med i hele Danmark (knap to gange så mange). Det skyldes især en meget stor overrepræsentation af personer på kontanthjælp i de 100 boligområder (471 pct.). Sammenlignet med alle boliger er der i de 100 områder færre folkepensionister og færre personer i beskæftigelse, men flere studerende.

Ser man på udviklingen i overrepræsentationen i forhold til alle almene boliger kan det ses, at overrepræsentationen af personer uden beskæftigelse er faldet en smule i perioden i de 100 områder i forhold til almene boliger (-2,3 pct. point), hvilket indikere at den sociale udvikling i de 100 områder i forhold til andre almene boliger har været mere positiv. Dette fald skyldes alene, at overrepræsentationen af personer på kontanthjælp er faldet - med mere end 14 pct. point. Det ses også, at overrepræsentationen af personer i beskæftigelse er øget en smule i perioden.

Hvis man ser på udviklingen i forhold til resten af Danmark (alle boliger), ser udviklingen i de 100 områder relativ mindre god ud, idet overrepræsentation af folk uden beskæftigelse er øget i forhold til alle boliger (2,2 pct. point). Denne svage negative udvikling skal dog ses i lyset af, at der sket et fald i overrepræsentationen af arbejdsløse mv. (godt 20 pct. point.) og i personer på kontanthjælp. Der er dog samtidigt sket en øgning af overrepræsentationen af personer på førtidspension, der altså samlet set trækker udviklingen i den forkerte retning.

Regionale forskelle

For at belyse eventuelle regionale forskelle i udviklingen i de 100 boligområder, er boligområderne blevet opdelt i forhold til kommunetype i forhold til den regionale socioøkonomiske udvikling:

Boligområder i *vækstområder*: Den gamle Hovedstadsregion og Østjylland defineret som de gamle Vejle og Aarhus amter og

Boligområder i *øvrige land*: mellemområder.

Boligområder i *stagnationsområder*: gamle kommuner, som af Miljøministeriet er udpeget som områder med et særligt behov for støtte til vækst.²

Som ved den overordnede analyse af den sociale udvikling (tabel 1), vil vi først analyse situationen i boligområderne i forhold til kommunetyper og derefter vil udviklingen 2003-07 blive belyst. Derefter sammenligner vi situationen i 2007 med alle almene boliger og alle boliger i landet ved at se på overrepræsentation af socialgrupperne i de 100 boligområder i forhold til de almene boliger og alle boliger. Slutteligt undersøges udviklingen i overrepræsentationen i forhold til almene boliger og alle boliger i de tre kommunetyper.

I udgangspunktet kan det bemærkes, at langt hovedparten af de 100 boligområderne ligger i, og langt størstedelen af beboerne i de 100 områder (knap 90 pct) bor i, vækstkommuner. Således vil situationen i boligområderne i vækstkommunerne ligne den netop beskrevne generelle udvikling.

Samlet set tyder det på, at boligområder i vækstkommuner og øvrige land kommuner har klaret sig bedre end de øvrige almene boliger i disse kommunetyper i perioden. De af de 100 boligområder, som er beliggende i stag-

² Det er kommunerne: Holeby, Højreby, Maribo, Nakskov, Nykøbing-Falster, Nysted, Nr. Alslev, Ravnsborg, Rudbjerg, Rødby, Saksøbing, Stubbekøbing, Sydfalster, Bornholm, Egebjerg, Gudme, Marstal, Rudkøbing, Svendborg, Sydlangeland, Tranekær, Ærøskøbing, Bredebro, Højer, Løgumkloster, Skærbæk, Tønder, Holmsland, Thyborøn-Harboøre, Ulfborg-Vemb, Grenå, Nr. Djurs, Samsø, Hanstholm, Morsø, Sallingund, Frederikshavn, Hirtshals, Hjørring, Læsø, Løkken-Vrå, Sindal, Skagen, Sæby.

nationskommuner, har derimod klaret sig dårlige end de øvrige almene boliger i forhold til gruppen uden beskæftigelse. I forhold til alle boliger har både boligområderne i vækstkommuner og øvrig land kommuner samlet set klaret sig dårligere, mens boligområderne i stagnationsområderne har klaret sig en smule bedre end alle boliger i stagnationskommuner. At den sociale udvikling i stagnationskommunerne generelt for alle boliger er relativt en smule dårlige end for de undersøgte boligområder i stagnationskommuner kan hænge sammen med en tilflytning af ressourcetsvage personer uden beskæftigelse til boliger i dårlig stand i denne periode (jf. Gottschalk et al. 2007).

Tabel 2. Den regionale udvikling i de 100 områder. Fordeling, ændring i fordeling, overrepræsentation og ændringer i overrepræsentation af sociale grupper i de 100 boligområder i forhold til alle almene boliger og alle boliger i forhold til kommunetype

	Vækstområder		Øvrige land		Stagnationsområder	
	Fordeling i 2007 (pct.)	Ændring i fordelingen 2003-2007 (pct. point)	Fordeling i 2007 (pct.)	Ændring i fordelingen 2003-2007 (pct. point)	Fordeling i 2007 (pct.)	Ændring i fordelingen 2003-2007 (pct. point)
Førtidspensionister	10,5	0,2	13,7	0,3	20,7	-0,5
Kontanthjælpsmodtagere mv.	12,4	-0,1	13,4	0,9	18,1	3,8
Folkepensionister	11,9	0,8	10,5	0,8	21,6	-1,8
Arbejdsløse mv	10,4	0,4	10,8	-1,9	12,7	-1,7
Studerende	10,1	0,7	9,9	0,3	7,8	1,8
Beskæftigede	44,1	-1,9	41,3	-0,4	19,0	-1,8
Andre	0,6	-0,0	0,5	0,1	0,2	0,2
Total	100		100		100	
Alle uden arbejde (ekskl. pens.)	33,4	0,5	37,9	-0,7	51,5	1,5
Antal boligområder	79		14		5	
Antal beboere, 2007	49234		5257		1203	
	Overrepr. i fht. almene boliger 2007 (pct.)	Overrepr. i fht. alle boliger 2007 (pct.)	Overrepr. i fht. almene boliger 2007 (pct.)	Overrepr. i fht. alle boliger 2007 (pct.)	Overrepr. i fht. almene boliger 2007 (pct.)	Overrepr. i fht. alle boliger 2007 (pct.)
Førtidspensionister	-4,7	114,7	-1,3	133,1	34,6	201,0
Kontanthjælpsmodtagere mv.	72,6	438,7	79,3	580,6	130,6	640,0
Folkepensionister	-46,3	-36,2	-62,0	-50,9	-39,3	-12,3
Arbejdsløse mv	45,7	148,2	48,7	162,0	74,4	162,2
Studerende	0,7	2,9	0,4	24,3	3,2	23,2
Beskæftigede	4,5	-26,5	22,3	-29,3	-27,7	-65,3
Andre	84,0	106,3	71,7	30,0	8,5	-17,9
Alle uden arbejde (ekskl. pens.)	31,4	192,4	32,4	216,7	68,8	263,5
	Ændring i overrepr. i fht. almene boliger	Ændring i overrepr. i fht. alle boliger	Ændring i overrepr. i fht. almene boliger	Ændring i overrepr. i fht. alle boliger	Ændring i overrepr. i fht. almene boliger	Ændring i overrepr. i fht. alle boliger

	2003-07 (pct. po- int)	2003-07 (pct. po- int)	2003-07 (pct. po- int)	2003-07 (pct. po- int)	2003-07 (pct. po- int)	2003-07 (pct. point)
Førtidspensionister	1,0	18,6	2,7	23,8	-9,8	-1,2
Kontanthjælpsmodtagere mv.	-13,8	7,2	-7,8	7,4	15,1	-55,5
Folkepensionister	2,5	0,8	1,2	1,0	-9,1	-11,8
Arbejdsløse mv	-2,3	-27,5	-13,8	-55,0	12,6	-32,1
Studerende	0,2	6,1	-2,0	6,8	18,5	33,1
Beskæftigede	0,5	-1,6	5,1	0,1	1,1	-2,4
Andre	21,4	-12,5	44,0	19,0	108,5	82,1
Alle uden arbejde (ekskl. pens.)	-3,2	0,4	-3,2	2,2	3,7	-0,6

Note: I forbindelse med kommunalreformen 1.1. 2007 blev flere kommuner nedlagt og andre opstod. Det har betydning, at det i evalueringen har været nødvendigt at foretage en kategorisering af de nye kommuner i forhold til den anvendte kommunetypologi. Dette er gjort under hensyn til størrelsen af de forskellige 'donerkommuner' og deres oprindelige kategorisering. F.eks. er den nye Faxe kommune blevet defineret som 'øvrige land', fordi det samlede indbyggertal fra donerkommunerne Faxe (øvrige land) og Rønnede (øvrige land) overstiger Haslevs (vækstkommune).

Hvis man ser på tabellens første lag kan det umiddelbart konstateres, at andelen uden beskæftigelse i de 100 områder er mindst i boligområder i væstkommuner (godt 33 pct.), efterfulgt af boligområder i øvrige land kommuner (knap 38 pct.) og i stagnationskommuner, hvor andelen uden beskæftigelse er over 50 pct. Der er også store forskelle mellem personer i uddannelse og andel i beskæftigelse i forhold til hvilken kommunetype boligområdet er beliggende i – således er der flest i beskæftigelse og under uddannelse i boligområder i væstkommunerne og mindst i stagnationskommunerne. I både boligområder i væstkommunerne og i stagnationskommunerne er der sket en lille stigning i andelen uden beskæftigelse, mens den er faldet i boligområder i det øvrige land kommuner – hvilket primært skyldes et fald i andelen af arbejdsløse. I boligområder i stagnationskommunerne er både andelen af førtidspensionister og arbejdsløse faldet, men samtidig er der sket en større stigning i andelen på kontanthjælp.

I andet lag af tabellen ses over- og underrepræsentationen af socialgrupperne i de 100 områder i forhold til alle almene boliger og alle boliger i forhold til kommunetype. I udgangspunktet kan det ses, at overrepræsentationsmønstret i boligområder i væstkommuner i høj grad ligner det som gjorde sig gældende for hele landet (jf tabel 1) - altså, at der i forhold til alle almene boliger er omkring 30 pct. flere uden beskæftigelse i de 100 områder og ca. 190 pct. flere uden beskæftigelse i forhold til alle boliger. Boligområder der ligger i øvrige land kommune har et overrepræsentationsmønster der minder om landsgennemsnittet, men med den undtagelse, at der er væsentligt flere studerende i de undersøgte boligområder i øvrige land kommuner sammenlignet med alle boliger i øvrige land kommuner. Boligområderne i stagnationskommuner viser derimod ikke samme overrepræsentationsmønster som landsgennemsnittet – her er der væsentligt flere uden beskæftigelse både sammenlignet med andre almene boliger og alle boliger i stagnationsområderne. I forhold til de almene boliger er der især en overrepræsentation af personer på førtidspension – hvor denne socialgruppe ellers er underrepræsenteret i boligområder i væstkommuner og øvrige land kommuner er den i stagnationskommuner overrepræsenteret. I forhold til alle boliger i stagnationskommuner er personer i boligområder i stagnationskommuner især meget kraftig overrepræsentation af personer på kontanthjælp og underrepræsenteret af personer i beskæftigelse.

For at sammenligne udviklingen over de forskellige kommunetyper er der foretaget en analyse af ændringerne i overrepræsentationsmønstret i perioden 2003-07.

I boligområder i vækstkommunerne er der for gruppen uden beskæftigelse sket et lille fald i overrepræsentationen i forhold til almene boliger, men der er dog sket en lille stigning i forhold til alle boliger. I forhold til alle almene boliger i vækstkommuner er der blevet relativt færre på kontanthjælp og en anelse færre arbejdsløse og der er kommet relativt flere folkepensionister. I forhold til alle boliger ses det, at der er kommet relativt færre arbejdsløse, men relativt flere på førtidspension. I perioden er der en lille stigning i underrepræsentation af beskæftigede.

Udviklingen i boligområder i øvrige landkommuner ligner det billede som gør sig gældende for boligområder i vækstkommunerne. Der er dog samtidig sket et mindre fald i overrepræsentationen af personer uden beskæftigelse i forhold til de øvrige almene boliger og en stigning i forhold til det øvrige Danmark (alle boliger). Igen ses en stigning i overrepræsentationen af kontanthjælpsmodtagere og et fald i overrepræsentationen af arbejdsløse.

I boligområder i stagnationskommuner er udviklingen anderledes, her er der en stigning i overrepræsentation af personer uden beskæftigelse i forhold til alle almene boliger, men et lille fald i forhold til alle boliger. I forhold til almene boliger er der især sket en stigning i overrepræsentationen af arbejdsløse og kontanthjælpsmodtagere, som vejer tungere end det fald der har været i overrepræsentationen af personer på førtidspension. I forhold til alle boliger er der i boligområder i stagnationskommunerne sket et lille fald i den samlede overrepræsentation af personer uden beskæftigelse, hvilket især skyldes et fald i overrepræsentationen af arbejdsløse og personer på kontanthjælp.

Forskelle mellem små og store boligområder

Vi har også undersøgt, hvorvidt boligafdelingsstørrelse har betydning for udviklingen i boligområdet. Med andre ord har vi set på, om der er forskel på små og store boligområder i forhold til den sociale udvikling. De 100 boligområder er blevet inddelt efter størrelse således, at der er lavet fire grupper med omtrent lige mange husstande i hver gruppe. Således er *små områder* defineret som boligområder med indtil 216 husstande; *mindre områder* defineret som boligområder med mellem 217 og 441 husstande; *større områder* med 218 til 691 husstande og *store områder* med 692 eller flere husstande.

Hvis man ser på de 100 boligområder efter deres størrelse, tegner der sig et billede af, at de store boligområder i forhold til de øvrige boligafdelingsstørrelser har den laveste andel beboere uden beskæftigelse i både 2003 og 2007. Dette skal dog ses sammenhængende med, at de store boligområder udelukkende er beliggende i vækstkommuner – som generelt klarer sig bedre end alle øvrige områder (jf forrige afsnit). Hvis man ser på udviklingen i de undersøgte områder 2003-07 tegner der sig dog et lidt andet billede, idet de mindre og små områder ser ud til at have klaret sig en smule bedre end de større og store områder med hensyn til andelen uden for beskæftigelse. Andelen af beskæftigede er faldet i alle fire grupper – mest i de store områder og i de mindre områder. Boligafdelingsstørrelse synes således ikke at spille en stor og uafhængig rolle i forhold til den sociale udvikling i de undersøgte boligområder.

Tabel 3. Fordeling og ændring af sociale grupper i de 100 boligområder i forhold til størrelse

	Små områder		Mindre områder		Større Områder		Store områder	
	Æn- dring		Æn- dring		Æn- dring		Æn- dring	
	Forde- ling i 2007 (pct.)	2003- 2007 (pct. point)	Forde- ling i 2007 (pct.)	2003- 2007 (pct. point)	Forde- ling i 2007 (pct.)	2003- 2007 (pct. point)	Forde- ling i 2007 (pct.)	2003- 2007 (pct. point)
Førtidspensionister	12,9	-0,3	12,1	-0,0	10,2	1,1	9,5	0,1
Kontanthjælpsmodtagere mv.	13,2	-0,4	12,2	0,9	14,0	-1,8	10,7	0,9
Folkepensionister	10,9	0,0	13,2	1,2	14,5	-0,6	8,6	1,4
Arbejdsløse mv	11,4	0,5	10,2	-1,3	10,8	1,0	9,6	-0,2
Studerende	9,9	1,0	11,2	1,5	8,7	0,5	10,8	0,4
Beskæftigede	41,2	-0,8	40,7	-2,2	41,2	-0,3	50,3	-2,5
Andre	0,6	0,1	0,6	-0,0	0,7	0,0	0,5	-0,2
Total	100		100		100		100	
Alle uden beskæftigelse (ekskl. pens.)	37,5	-0,2	34,5	-0,5	35,0	0,3	29,8	0,9
Antal boligområder	63		16		14		5	
Antal beboere	13922		11012		11692		13120	

Note: Gruppering efter områdestørrelse er defineret i forholdt til antal husstande i afdelinger således, at der er opstået 4 grupper med ca. lige mange husstande i hver: *Små områder* er områder med 1 til 216 husstande; *Mindre områder* består af 217 til 441 husstande; *Større områder* består af 442 til 691 husstande; *Store områder* består af 692 eller flere husstande.

I de små boligområder er andelen af personer uden beskæftigelse størst (38 pct.), og mindst er den i de store boligområder (30 pct.). De mindre og større områder har omtrent den samme andel af personer uden beskæftigelse (ca. 35 pct.). Forskellen mellem områderne set i forhold til størrelser er samlet set ikke meget store. Der hvor der primært kan observeres forskel er i forhold til andelen af beskæftigede, hvor der i de store områder er klart en større andel i beskæftigelse end i de øvrige områder. Der er de største andele af folkepensionister og kontanthjælpsmodtagere i de større områder og flest folkepensionister og studerende i de mindre områder.

Ses på udviklingen af personer uden beskæftigelse kan det ses, at denne er vokset i de store og i de større områder, mens den er faldet en smule i de små og mindre områder. I alle områder er andelen af personer i beskæftigelse faldet – mest i de store områder og mindre områder.

Den etniske sammensætning og udvikling i de 100 boligområder

I de 100 undersøgte boligområder bor der relativt mange personer fra mindre udviklede lande – især relativt mange efterkommere fra mindre udviklede lande. I undersøgelsesperioden er denne gruppe øget, men mindre end gruppen er øget i det omgivende samfund – både i forhold til beboere i alle almene boliger og i hele Danmark, hvorfor de 100 boligområder har fået en etnisk profil der i højere grad ligner det øvrige samfunds omend den stadig er meget skæv.

Etnisk gruppering:

1. Danskere. Personer som er danske statsborgere og født i Danmark.
2. Indvandrere fra mere udviklede lande: Personer som er enten statsborgere eller født i Vesteuropa, Nordamerika, Australien, Japan eller New Zealand

3. Indvandrere fra mindre udviklede lande, første generation: Personer som er enten statsborgere eller født i øvrige lande, og hvis forældre ikke bor i Danmark
4. Efterkommere: Personer hvis forældre er første generationsindvandrere fra mindre udviklede lande.

Tabel 4. Beboere fordelt på etniske grupper, fordeling og ændring 2003-07, sammenligning med alle almene boliger og alle boliger og ændring 2003-07

	De 100 områder		Sammenligning med alle almene boliger		Sammenligning med alle boliger	
	Fordeling i 2007 (pct.)	Ændring i 2003-2007 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i 2003-07 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i 2003-07 (pct. point)
Danskere	48,8	-2,6	-35,4	-2,0	-46,3	-2,4
Fra mere udviklede lande	2,8	0,0	4,7	-5,6	-1,3	-6,0
Fra mindre udviklede lande	29,2	0,6	108,0	-4,2	584,4	-31,8
Efterkommere	19,3	2,0	147,3	-4,0	786,1	-56,4
Total	100					
Alle fra mindre udviklede lande	48,5	2,6	122,1	-3,4	652,5	-34,8

note: Vedrørende udregning af overrepræsentation se Tabel 1

Hvis man ser på fordeling af personer i de 100 områder, ses det, at næsten halvdelen af beboerne stammer fra mindre udviklede land i 2007. Den største gruppe heraf er gruppen af indvandre fra mindre udviklede lande som udgør knap 30 pct. af beboerne i de 100 undersøgte boligområder. I perioden 2003-07 har andelen af personer fra mindre udviklede lande været svagt stigende. Det er især andelen af efterkommere der er vokset og andelen af danskere som er faldet.

Sammenlignet med alle almene boliger ses det, at der i de 100 boligområder er mere end dobbelt så mange beboere fra mindre udviklede lande (122 pct.) end i almene boliger generelt. Overrepræsentationen af efterkommere er særlig stor (147 pct.). Der er tilsvarende en stor underrepræsentation af danskere i de 100 boligområder (-35 pct.). Den faldende andel danskere i boligområderne har medført, at underrepræsentationen af danskere er øget (-2 pct. point) fra -33 pct. i 2003 til -35 pct. i 2007. Overrepræsentationen af personer fra mindre udviklede lande er dog samlet set alligevel blevet en smule mindre (-3 pct. point), fordi andelen af folk fra mindre udviklede lande er vokset relativt mindre i de 100 boligområder end i alle almene boliger.

I forhold til alle boliger i Danmark er der en meget stor overrepræsentation af personer fra mindre udviklede lande i de 100 boligområder, idet der er over seks gange så mange i disse områder end der gennemsnitligt er i Danmark som helhed (653 pct.). Der er tilsvarende en stor underrepræsentation af danskere (-46 pct.) og især en høj overrepræsentation af efterkommere (786 pct.). I perioden 2003-07 er overrepræsentationen af beboere fra mindre udviklede lande faldet – hvilket især hænger sammen med at overrepræsentationen af efterkommere er blevet mindre (-56 pct. point), hvilket skyldes at der er kommet relativt flere efterkommere i samfundet som helhed. Underrepræsentationen af danskere er steget med 2 pct. point. Faldet i overrepræsentationen af personer fra mere udviklede land har medført, at der i 2007 er en underrepræsentation af denne gruppe i de 100 boligområder, hvor der i 2003 var en lille overrepræsentation af gruppen.

B. De 10 særligt udvalgte områder

Der er lavet en særskilt analyse for 10 af de 100 boligområder. Først vil den sociale situation og udvikling i de 10 områder blive undersøgt og sammenholdt med kommunens. Dernæst analyseres den etniske sammensætning og udvikling og den sammenholdes med kommunens og til sidst undersøges forandringer i andelen af børn og unge i områderne og denne udvikling sammenholdt med kommunens. Men først vil den samlede udvikling for hvert område særskilt blive opridset.

Under evalueringsperiode blev der gennemført en kommunalreform med virkning fra den 1.1.07. Reformen havde konsekvenser for størstedelen af kommunerne i Danmark. I tabel 6 til 10 sammenlignes de evaluerede 10 særligt udvalgte områder med deres kommune. For at sammenligningen før og efter kommunalreformens ikrafttrædelse skal give mening, har vi valgt at tage udgangspunkt i de nye kommuner (efter kommunalreformen) og simulere dem på den gamle kommunestruktur. Når vi således sammenligner boligområdet Bjergbakken med kommunen i hhv. 2003 og 2007 – sammenligner vi den i 2007 med den nye Roskilde kommune og i 2003 med den gamle Roskilde kommune + Gundsø kommune + Ramsø kommune (som sammen dannede den nye Roskilde kommune i 2007). Derved sikrer vi et ensartet sammenligningsgrundlag.

Som det fremgår af tabel 5 bor der gennemsnitligt 2050 personer i hvert af de 10 særligt udvalgte områder og der er gennemsnitligt 812 husstande i hvert område. Tingbjerg og Vejleåparken er de største områder med over 5000 beboere og omkring 2000 husstande. Østre Alle er det mindste boligområde af de 10 områder med kun godt 340 beboere og 185 husstande.

Tabel 5. Antal boliger og beboere i de ti særligt udvalgte områder 2003

	Antal beboere	Antal husstande
De 10 udvalgte områder (kommune)		
Albertslund Nord (Albertslund)	1921	495
Bispehaven (Århus)	2487	863
Bjergbakken (Roskilde)	846	359
Isbjergparken (Varde)	1046	524
Motalavej (Slagelse)	1024	457
Riddersborgparken (Lolland)	800	383
Skovparken (Kolding)	1754	748
Tingbjerg (København)	5235	2173
Vejleåparken (Ishøj)	5042	1936
Østre Alle (Ringkøbing-Skjern)	343	185
Total	20498	8123
Gennemsnit	2050	812
Alle 100 områder, total	59307	24576

De 10 områder

De 10 områder har haft et meget forskelligt udgangspunkt, nogle områder med en høj andel af beboere uden for arbejdsmarkedet – især Riddersborgparken og Isbjergparken og nogle områder med en relativ lille andel uden beskæftigelse – såsom Albertslund Nord, Vejleåparken og Østre Alle.

Udviklingerne i områderne har også været forskellig: Østre Alle og Bjergbakken – som havde et relativt godt udgangspunkt har oplevet en negativ social udvikling. Mens to andre områder der allerede i 2003 klarede sig relativt godt relativt i forhold til kommunen - Albertslund Nord og Vejleåparken – har klaret sig relativt bedre i forhold til kommunen end de øvrige områder mellem 2003 og 2007. Et enkelt områder (Skovparken) har haft en særskilt positiv udvikling, mens Østre Alle har haft den relativt dårligste udvikling mellem 2003-07.

Albertslund Nord

Albertslund Nord havde socialt set et forholdsvis godt udgangspunkt i 2003 med over halvdelen af de voksne beboere i beskæftigelse og med kun godt en fjerdedel uden beskæftigelse. Mellem 2003 og 2007 skete der et stort fald i andelen i beskæftigelse på knap 5 pct. point, mens der samtidig skete en lille stigning i andelen uden beskæftigelse. Set i forhold til kommunen er der i 2007 en beskeden underrepræsentation af andelen i beskæftigelse og en relativt mindre overrepræsentation af personer uden beskæftigelse. I perioden 2003-07 er underrepræsentation af beskæftigede og overrepræsentation af beboere uden beskæftigede faldet, hvilket samlet set viser, at Albertslund Nord har klaret sig relativt bedre end kommunen, hvilket dog hænger sammen med, at den sociale udvikling i Albertslund kommune har været endnu dårligere end den har været i Albertslund Nord.

Albertslund Nord havde i 2003 en forholdsvis stor andel af beboere fra mindre udviklede lande, men en lav andel af disse uden beskæftigelse. I perioden 2003-07 faldt andelen af beboere fra mindre udviklede lande, mens andelen af disse uden beskæftigelse steg. Overrepræsentationen af etniske minoriteter faldt betydeligt i perioden, mens andelen af beboere fra mindre udviklede lande steg i perioden. Det understreger, at øgningen af personer fra mindre udviklede lande i området var betydeligt mindre end i kommunen som helhed.

I Albertslund Nord bestod godt en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 faldt denne andel en anelse, men på trods deraf steg overrepræsentation af enlige forsørgere i forhold til kommunen en smule.

I Albertslund Nord var der i 2003 en forholdsvis stor andel af beboere som har børn og unge (40 pct.). Andelen af børn og unge i området faldt dog forholdsvis meget i perioden 2003-07, men overrepræsentation af børn og unge er dog alligevel steget en smule, hvilket viser, at der er et forholdsvis stort fald i kommunen af denne gruppe.

Bispehaven

Bispehaven havde et en lille andel af personer i beskæftigelse i 2003 – knap en tredjedel og en stor andel (knap halvdelen) uden beskæftigelse. Mellem 2003 og 2007 faldt andelen af personer i beskæftigelse og andelen af personer uden beskæftigelse steg. Set i forhold til kommunen steg underrepræsentation af personer i beskæftigelse, mens overrepræsentation af personer uden for beskæftigelse faldt. Således er der relativt kommet flere personer uden beskæftigelse i kommunen i dette tidsrum end i Bispehaven.

Bispehaven havde i 2003 den største andel af beboere fra mindre udviklede lande med over 70 pct. af beboerne. Andelen af denne gruppe uden beskæftigelse var også høj med over halvdelen af gruppen. Andelen af personer fra mindre udviklede lande faldt i perioden, mens andelen af beboere fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse samtidig steg. Således faldt overrepræsentation af personer fra mindre udviklede lande ganske meget, mens overrepræsentationen af beboere fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse steg. Der er således sket en relativ koncentration af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse i boligområdet i forhold til kommunen.

I Bispehaven bestod godt en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 steg denne andel lidt, og på den baggrund steg overrepræsentation af enlige forsørgere i forhold til kommunen en smule.

I 2003 var der i Bispehaven en forholdsvis stor andel af beboerne som er børn og unge (godt en tredjedel). Andelen af børn og unge i området faldt en anelse i perioden 2003-07, og overrepræsentation i forhold til kommunen af børn og unge er også faldet en smule.

Bjergbakken

I 2003 var godt halvdelen af de voksne beboere i beskæftigelse og under en fjerdedel var uden beskæftigelse. I perioden 2003-2007 skete der et stort fald i andelen af beskæftigede og en stor stigning i andelen uden beskæftigelse. Dette har i forhold til kommunen medført, at underrepræsentation af personer i beskæftigelse er steget meget og overrepræsentation af personer uden beskæftigelse er steget kraftigt. Bjergbakken har således socialt set klaret sig betydeligt dårligere end kommunen.

Bjergbakken havde den laveste andel af beboere fra mindre udviklede lande af de 10 områder i 2003 med kun godt en femtedel, samt en forholdsvis lav andel af denne gruppe uden beskæftigelse. Begge grupper steg i perioden med over 10 pct., og der er således også sket en meget stor stigning i gruppernes overrepræsentation i forhold til kommunen.

I Bjergbakken bestod godt en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 faldt denne andel en anelse, og i forlængelse deraf faldt overrepræsentationen af enlige forsørgere i forhold til kommunen en anelse.

I 2003 var der i Bjergbakken en forholdsvis lille andel af beboerne som er børn og unge (godt en fjerdedel). Andelen af børn og unge i området faldt en anelse i perioden 2003-07, og overrepræsentation af børn og unge i forhold til kommunen er således også faldet relativt meget.

Isbjergparken

Isbjergparken havde i 2003 en relativt lille andel af beboere i beskæftigelse (godt en tredjedel) og en stor andel uden beskæftigelse. Både andelen i beskæftigelse og andelen uden beskæftigelse faldt i perioden. Set i forhold til kommunen er underrepræsentation af personer i beskæftigelse og andelen af personer uden for beskæftigelse steget en smule i perioden 2003-07. Samlet set viser dette, at den sociale udvikling i området har været omtrent den samme som i kommunen i perioden 2003-07.

Andelen af beboere i Isbjergparken fra mindre udviklede lande var i 2003 på knap 40 pct. Andelen af disse uden beskæftigelse var meget høj på over 70 pct. Mellem 2003-07 steg andelen af beboere fra mindre udviklede lande lidt, mens andelen af gruppen uden beskæftigelse faldt betydeligt med næsten 8 pct. point. Overrepræsentationen af beboere fra mindre udviklede lande steg på den baggrund, men også overrepræsentationen af andelen af

beboere fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse steg. Dette viser, at der var et endnu større fald blandt samme gruppe i kommunen, hvorfor Isbjergparken sammenlignet med kommunen ikke har klaret sig ligeså godt.

I Isbjergparken bestod knap en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 steg denne andel forholdsvis meget, og på den baggrund steg overrepræsentation af enlige forsørgere i forhold til kommunen forholdsvis meget.

I 2003 var der i Isbjergparken en forholdsvis lille andel af beboerne som er børn og unge (knap en tredjedel). Andelen af børn og unge i området steg en anelse i perioden 2003-07, og overrepræsentation af børn og unge i forhold til kommunen er således også steget.

Motalavej

Boligområdet Motalavej havde i udgangspunktet en andel af beboere i beskæftigelse på godt en tredjedel og en andel af beboere uden beskæftigelse på lidt under halvdelen. I løbet af perioden 2003-07 faldt andelen i beskæftigelse og andelen uden beskæftigelse steg. Set i forhold til kommunen steg underrepræsentationen af personer i beskæftigelse og overrepræsentationen af personer uden beskæftigelse. Således oplevede Motalavej en relativ dårlig udvikling set i forhold til kommunen.

Motalavej havde den næstmindste andel af beboere fra mindre udviklede lande blandt de 10 områder på godt en fjerdedel. Andelen af denne gruppe uden beskæftigelse var på godt 60 pct. I perioden 2003-07 steg andelen af personer fra mindre udviklede lande, og andelen af denne gruppe uden beskæftigelse faldt betydeligt. Således steg overrepræsentationen af personer fra mindre udviklede lande, men også overrepræsentationen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse steg en smule, da udvikling i kommunen var endnu større end i Motalavej.

I Motalavej bestod 15 pct. af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 steg denne andel lidt, så at Motalavej i 2007 har den højeste andel af enlige forsørgere blandt de 10 områder. På den baggrund steg overrepræsentation af enlige forsørgere i forhold til kommunen forholdsvis meget.

I 2003 var der i Motalavej en forholdsvis lille andel af beboerne som var børn og unge (knap en tredjedel). Andelen af børn og unge i området steg en anelse i perioden 2003-07, og overrepræsentation af børn og unge i forhold til kommunen er således også steget en anelse.

Riddersborgparken

Af alle de 10 områder havde Riddersborgparken det socialt set dårligste udgangspunkt i 2003: kun knapt en femtedel var i beskæftigelse og næste 60 pct. var uden beskæftigelse. Og denne fordeling var omtrent uforandret i 2007. Da kommunen samtidig havde en socialt set positiv udvikling øgedes underrepræsentationen af personer i beskæftigelse og overrepræsentationen af personer uden beskæftigelse i perioden.

Riddersborgparken havde i 2003 en andel af beboere fra mindre udviklede lande på lige godt 40 pct. og over halvdelen af disse var uden beskæftigelse. I perioden 2003-07 steg andelen af beboere fra mindre udviklede lande med knap 5 pct. point., men andelen uden beskæftigelse faldt med næsten 10 pct. point. Set i forhold til kommunen så steg overrepræsentationen af personer fra mindre udviklede lande, mens overrepræsentationen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse faldt en smule.

I Riddersborgparken bestod godt en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 steg denne andel lidt, og på den bag-

grund steg overrepræsentation af enlige forsørgere i forhold til kommunen ganske betragteligt.

I Riddersborgparken var knap 30 pct. af beboerne børn og unge i 2003. Andelen af børn og unge i området faldt forholdsvis meget i perioden 2003-07, og overrepræsentation af børn og unge er således faldet.

Skovparken

I 2003 var godt 40 pct af Skovparkens beboere i beskæftigelse og lige godt en tredjedel uden beskæftigelse. Som det eneste af de 10 områder oplevede Skovparken en stigning i andelen i beskæftigede og et fald i andelen uden beskæftigede. Den positive udvikling var så meget bedre end kommunens, at underrepræsentationen af personer i beskæftigelse faldt relativt meget og overrepræsentationen af personer uden beskæftigelse ligeledes faldt.

I Skovparken var knap halvdelen af beboerne fra mindre udviklede lande i 2003, og af disse var godt halvdelen uden beskæftigelse. I perioden 2003-07 steg andelen af personer fra mindre udviklede lande med knap 5 pct. point og andelen af gruppen uden beskæftigelse faldt omtrent med 5 pct. point. Overrepræsentation af personer fra mindre udviklede lande faldt og overrepræsentationen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse steg. At overrepræsentationen af andelen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse steg skal ses i lyset af, at der i kommunen i samme periode skete et endnu større fald i andelen af denne gruppe.

I Skovparken bestod over 16 pct. af husstandene af enlige forsørgere i 2003, hvilket var den største andel blandt de 10 områder. I perioden 2003-07 faldt denne andel lidt, og i forlængelse deraf faldt overrepræsentationen af enlige forsørgere i forhold til kommunen ret betydeligt.

I 2003 var der i Skovparken en forholdsvis stor andel af beboerne som var børn og unge (godt en tredjedel). Andelen af børn og unge i området faldt lidt i perioden 2003-07, og overrepræsentation af børn og unge i forhold til kommunen er således også faldet lidt.

Tingbjerg

Tingbjerg havde i 2003 godt 40 pct. i beskæftigelse og godt en tredjedel uden beskæftigelse, hvilket er meget gennemsnitligt for de 10 områder. I perioden 2003-07 faldt andelen af personer i beskæftigelse forholdsvis meget og andelen uden beskæftigelse steg også forholdsvis meget, således at Tingbjerg i forhold til kommunen oplevede en relativ stor stigning i underrepræsentationen af personer i beskæftigelse. Overrepræsentationen af personer uden beskæftigelse var dog uforandret – således klarede Tingbjerg sig ikke dårligere end København i denne periode.

I Tingbjerg var over halvdelen af beboerne fra mindre udviklede lande i 2003 og af disse var godt 40 pct. uden beskæftigelse. Mellem 2003 og 2007 steg andelen af personer fra mindre udviklede lande med godt 6 pct. point., mens andelen af denne gruppe uden beskæftigelse faldt en anelse. Set i forhold til kommunen steg overrepræsentationen af begge grupper i samme periode, men kun relativt lidt.

I Tingbjerg bestod godt en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 steg denne andel en anelse, men da andelen af enlige forsørgere i kommunen som helhed steg endnu mere, faldt overrepræsentationen af enlige forsørgere i forhold til kommunen lidt i Tingbjerg.

I 2003 var der i Tingbjerg en forholdsvis stor andel af beboerne som var børn og unge (knap en tredjedel). Andelen af børn og unge i området faldt lidt i perioden 2003-07, og overrepræsentation af børn og unge i forhold til kommunen er således også faldet en anelse.

Vejleåparken

Vejleåparken havde en forholdsvis stor andel beboere i beskæftigelse, idet godt halvdelen af de voksne var i beskæftigelse. Godt en fjerdedel af beboerne var uden beskæftigelse i 2003, hvilket også er relativt lidt i forhold til de øvrige 9 områder. I perioden 2003-07 faldt andelen i beskæftigelse og andelen af personer uden beskæftigelse steg. På trods deraf faldt underrepræsentation af folk i beskæftigelse og overrepræsentation af personer uden beskæftigelse. Således har Vejleåparken haft en knap så dårlig udvikling som kommunen.

I Vejleåparken var godt halvdelen af beboerne fra mindre udviklede lande og af disse var godt en fjerdedel uden beskæftigelse. I perioden 2003-07 steg andelen af personer fra mindre udviklede lande en smule, mens andelen uden beskæftigelse var nærmest uforandret. I forhold til kommunen medførte det, at både overrepræsentation i forhold til andelen af personer fra mindre udviklede lande samt dem uden beskæftigelse fra denne gruppe faldt. Således var der altså en større tilvækst af disse grupper i kommunen end i Vejleåparken.

I Vejleåparken bestod knap en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003 – hvilket var den laveste andel blandt de 10 områder. I perioden 2003-07 steg denne andel forholdsvis meget, men da andelen af enlige forsørgere i kommunen som helhed steg endnu mere, forblev overrepræsentation af enlige forsørgere i forhold til kommunen den samme.

I 2003 var der i Vejleåparken en forholdsvis stor andel af beboerne som var børn og unge (godt en tredjedel). Andelen af børn og unge i området faldt en anelse i perioden 2003-07, men overrepræsentation af børn og unge i forhold til kommunen steg dog en smule, hvilket indikerer, at andelen af børn og unge i kommunen er faldet endnu mere end i Vejleåparken.

Østre Alle

Østre Alle havde den højeste andel af beboere i beskæftigelse i 2003 af de 10 områder, med over halvdelen i beskæftigelse. Desuden var Østre Alle det boligområde med den anden laveste andel beboere uden beskæftigelse med godt en fjerdedel. I løbet af perioden er der sket et meget kraftig fald i andelen i beskæftigelse med over 10 pct. point og en næsten ligeså stor stigning (knap 8 pct. point) i andelen uden beskæftigelse. Dette har medført at både underrepræsentation af personer i beskæftigelse og overrepræsentation af personer uden beskæftigelse er steget markant i perioden.

I Østre Alle var knap 40 pct. af beboerne fra mindre udviklede lande i 2003 og af dem var knap en fjerdedel uden beskæftigelse. I perioden 2003-07 faldt andelen af personer fra mindre udviklede lande med godt 6 pct. point og andelen uden beskæftigelse steg med 25 pct. point. I forhold til kommunen faldt overrepræsentation ret kraftigt, mens den underrepræsentation der havde været af andelen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse blev vendt til en forholdsvis meget stor overrepræsentation.

I Østre Alle bestod godt en tiendedel af husstandene af enlige forsørgere i 2003. I perioden 2003-07 faldt denne andel forholdsvis meget, men på trods deraf steg overrepræsentation af enlige forsørgere i forhold til kommunen en smule, hvilket viser, at der i kommunen var et endnu større fald i andelen af enlige forsørgere.

I 2003 var der meget få børn og unge i Østre Alle. Kun knap en fjerdedel af beboerne var børn og unge. Deres andel er nærmest uforandret i perioden 2003-07 og underrepræsentation af børn og unge i forhold til kommunen er således øget en smule.

Den sociale udvikling

Som det fremgår af tabel 6 kan det ses at, hvis man ser på de 10 områder under et, så er de socialt set i en dårligere fatning i 2007 end de var i 2003 – både absolut og relativt i forhold til kommunen. Som det blev bemærket vedrørende de 100 boligområder (se side 6) så hænger dette sandsynligvis sammen med at højkonjunkturen omkring århundredskiftet relativt set har haft en negativ påvirkning på den almene sektor. Der har således været en tendens til, at det er de mest ressourcetsvage personer der sidder tilbage i de almene boliger, når andre mere ressourcetsvage har fået mulighed for at forlade sektoren til fordel for f.eks det private boligmarked.

Skovparken, Albertslund Nord og Vejleåparken er de eneste områder der relativt set har klaret sig bedre end kommunen set i forhold andelen i beskæftigelse og andelen uden beskæftigelse. Fem områder (Østre alle, Bjergbakken, Riddersborgparken, Motalavej og Isbjergparken) har oplevet en forværring i forhold til begge grupper. Bispehaven og Tingbjerg har oplevet et fald i både andelen af personer i beskæftigelse og personer uden beskæftigelse.

Tabel 6. Andelen af voksne beboere 18+ år i forskellige socialgrupper, ændring i andelen 2003-07, overrepræsentation i forhold til kommunen 2007 og ændring i overrepræsentation 2003-07

	I beskæftigelse	Førtidspension + kontanthj. + dagpenge	Alders pensionister	Studerende
Andel af beboere i gruppen 2007 (pct.)				
Albertslund Nord	50,6	27,6	10,6	9,7
Bispehaven	30,2	48,1	7,9	13,5
Bjergbakken	44,3	28,0	19,5	8,1
Isbjergparken	33,0	43,3	15,4	7,9
Motalavej	35,4	45,6	10,9	8,2
Riddersborgparken	18,0	58,7	15,4	7,5
Skovparken	42,3	35,0	12,1	10,3
Tingbjerg	38,6	36,5	12,4	11,6
Vejleåparken	50,6	27,0	9,2	12,3
Østre Alle	43,9	31,3	8,7	15,2
Gennemsnit	38,7	38,1	12,2	10,4
Ændring i andel 2003-2007 (pct. point)				
Albertslund Nord	-4,5	0,6	1,9	1,3
Bispehaven	-1,1	0,3	0,1	0,9
Bjergbakken	-7,4	5,4	3,3	-1,4
Isbjergparken	-0,7	-0,8	2,1	-0,9
Motalavej	-2,3	0,9	-0,5	2,2
Riddersborgparken	0,0	0,4	-2,9	2,2
Skovparken	2,1	-1,3	-2,8	1,9
Tingbjerg	-3,7	1,2	1,2	1,1
Vejleåparken	-1,2	1,0	1,9	-1,7
Østre Alle	-11,3	7,9	-4,3	6,8
Gennemsnit	-3,0	1,6	-0,0	1,2

Tabel 6 (fortsat). Andelen af voksne beboere 18+ år i forskellige socialgrupper, ændring i andelen 2003-07, overrepræsentation i forhold til kommunen 2007 og ændring i overrepræsentation 2003-07

	I beskæftigelse	Førtidspension + kontanthj. + dagpenge	Alders pensionister	Studerende
Overrepræsentation i forhold til kommunen 2007 (pct.)				
Albertslund Nord	-10,9	79,6	-32,6	-15,5
Bispehaven	-43,8	262,9	-49,4	-21,4
Bjergbakken	-30,4	216,6	5,7	-7,0
Isbjergparken	-46,8	397,9	-32,4	23,5
Motalavej	-37,8	229,6	-50,2	15,5
Riddersborgparken	-64,5	215,9	-39,6	48,7
Skovparken	-29,6	199,7	-37,5	20,0
Tingbjerg	-29,8	154,3	-5,5	-33,0
Vejleåparken	-19,0	80,4	-34,0	53,8
Østre Alle	-29,8	241,1	-60,4	154,5
Gennemsnit	-34,2	207,8	-33,6	23,9
Ændring i overrepræsentation 2003-2007 (pct. point)				
Albertslund Nord	1,2	-4,6	-10,8	8,1
Bispehaven	-0,1	-9,0	-3,6	3,5
Bjergbakken	-7,4	67,4	6,5	-40,4
Isbjergparken	-0,3	14,9	2,8	0,7
Motalavej	-2,1	19,0	-9,6	36,6
Riddersborgparken	-1,6	26,6	-11,3	52,6
Skovparken	5,3	-3,0	-17,8	8,3
Tingbjerg	-7,3	-0,0	17,0	4,4
Vejleåparken	3,2	-15,3	-4,7	3,4
Østre Alle	-15,7	51,9	-24,0	131,7
Gennemsnit	-2,5	14,8	-5,5	20,9

I første lag af tabellen kan man se socialgruppernes fordeling i de 10 særligt udvalgte områder i 2007. Andelen af personer i beskæftigelse er størst i Albertslund Nord og i Vejleåparken med godt 50 pct. Den er mindst i Riddersborgparken, hvor den er knap 18 pct. I de øvrige syv områder ligger beskæftigelsesandelen på mellem 30 pct. og 44 pct. og gennemsnitligt er den på godt 38 pct. Andelen af personer uden beskæftigelse er størst i Riddersborgparken, hvor over halvdelen er uden beskæftigelse. Mindst er andelen uden beskæftigelse i Vejleåparken, Albertslund og Bjergparken, hvor godt en fjerdedel er uden beskæftigelse. Bjergparken har desuden den største andel af folkepensionister (knap femte voksne beboer) efterfulgt af Riddersborgparken og Isbjergparken – hver med godt 15 pct. folkepensionister. Gennemsnitligt er der godt 12 pct. pensionister i de 10 områder. Der er færrest pensionister i Bispehaven og Østre Alle. De områder med flest pensionister er også dem med færrest studerende – således er der kun knap 7 til 8 pct. studerende i Riddersborgparken, Isbjergparken og Motalavej. Der er flest studerende i Østre Alle, Bispehaven og Vejleåparken. Samlet set kan det konkluderes, at Vejleåparken og Albertslund Nord har den gunstigste socialgruppesammensætning med hensyn til flest i beskæftigelse og færrest uden beskæftigelse, derefter er der en gruppe bestående af Bjergbakken, Østre Alle, Skovparken og Tingbjerg der klare sig relativt godt, en tredje gruppe bestående af Bispehaven, Isbjergparken, Motalavej der klarer sig relativt dårligt og til sidst er der Riddersborgparken som er meget dårligere stillet end de øvrige områder med meget få personer i beskæftigelse og mange

personer uden beskæftigelse - kombineret med meget få studerende og mange folkepensionister.

I andet lag af tabellen ses udvikling i socialgrupperne i de 10 områder. Samlet set har der været et gennemsnitligt fald på godt 3 pct. point i andelen i beskæftigelse. I 8 ud af 10 områder har der således været en negativ beskæftigelsesudvikling – størst i Østre Alle og Albertslund Nord med henholdsvis godt 11 pct. point og knap 4,5 pct. point færre i beskæftigelse. Skovparken og Riddersborgparken er de to eneste områder med en stigning i andelen af personer i beskæftigelse – omend den kun er meget lille i Riddersborgparken. Tilsvarende er der gennemsnitligt i de 10 boligområder sket en stigning i andelen uden beskæftigelse på 1,5 pct. point. I otte områder er der således sket en stigning i andelen af personer uden beskæftigelse – størst i Østre Alle og Bjergparken, hvor andelen er vokset hhv. knap 8 pct. point og godt 5 pct. point. I Skovparken og Isbjergparken er der sket et lille fald på omkring 1 pct. point. Den gennemsnitlige andel af folkepensionister er uændret, omend den er steget i seks områder – størst er stigningen i Bjergbakken, hvor andelen er øget med mere end 3 pct. point. I Østre Alle er andelen af folkepensionister faldet med godt 4 pct. point. I tre områder er andelen af studerende faldet: Vejleåparken, Bjergbakken og Isbjergparken. I de øvrige syv områder er andelen steget – størst i Østre Alle med mere end 6,5 pct. point.

Det kan samlet ses, at udvikling i socialgrupperne i perioden 2003-07 har tegnet sig forskelligt i de 10 områder. I syv områder er der både sket et fald i andelen i beskæftigelse og en stigning i andelen uden beskæftigelse – størst har denne udviklingstendens været i Østre Alle. Kun i Skovparken er der sket en stigning i andelen i beskæftigelse og et fald i andelen uden beskæftigelse.

I tabellens tredje lag ses boligområderne i forhold til kommunen i 2007. Umiddelbart kan det ses, at alle områder har en beskæftigelsesandel, der ligger under kommunens (gennemsnitligt på 34 pct.) og en andel uden beskæftigelse som ligger væsentligt over kommunens (gennemsnitligt 208 pct.). I forhold til gruppen i beskæftigelse ligger Riddersborgparken over 60 pct. under kommunen som helhed, mens Isbjergparken og Bispehaven ligger over 40 pct. under. Mindst er underrepræsentation i Albertslund Nord og i Vejleåparken med hhv. 11 pct. og 19 pct. I forhold til gruppe uden beskæftigelse er billedet anderledes, derved at Isbjergparken er området med den største overrepræsentation på knap fire hundrede pct. - efterfulgt af Bispehaven, Østre Alle, Motalavej, Bjergbakken og Riddersborgparken, alle med over tohundrede pct. overrepræsentation. Tættest på kommunegennemsnittet er Albertslund Nord og Vejleåparken med en overrepræsentation på 80 pct. Kun i Bjergparken er der en relativt flere pensionister i området end i kommune (5,7 pct. flere). Der er relativt færrest pensionister i Østre Alle, Motalavej og Bispehaven, hvor der er halvt så mange eller færre pensionister end der er i kommunen. I forhold til studerende er billedet mere varieret: I hovedparten af boligområderne er der flere studerende end i kommunen som helhed (gennemsnitligt 24 pct. flere) – overrepræsentation er størst i Østre Alle med godt 1,5 gange så mange studerende som i kommunen som helhed. I Tingbjerg findes den største underrepræsentation af studerende på 33 pct. færre studerende end i kommunen.

Kombineret kan det ses, at arbejdsmarkedstilknytning i alle områder er dårligere end i kommunen som helhed. Albertslund Nord og Vejleåparken er de to boligområder, der samlet ligger tættest på det kommunale gennemsnit, når man ser på beskæftigede og folk uden beskæftigelse. Isbjergparken, Bispehaven og Riddersborgparken er samlet set de af områderne som socialt set er mest forskellige fra kommunegennemsnittet.

I tabellens fjerde lag vises hvorledes overrepræsentation har ændret sig mellem 2003 og 2007. I tre af de 10 områder er der sket en mindskelse af

underrepræsentationen af personer i beskæftigelse: Skovparken, Vejleåparken og Albertslund Nord. Den største forøgelse af underrepræsentationen er sket i Østre Alle, Bjergbakken og Tingbjerg. Gennemsnitligt over de 10 områder er underrepræsentationen steget med 2,5 pct. point. Ses der på gruppen af personer uden beskæftigelse har især Bjergbakken og Østre Alle oplevet en stor forøgelse af overrepræsentationen på henholdsvis 67 og 52 pct. point. De største fald er sket i Vejleåparken og Bispehaven med henholdsvis 15 og 9 pct. point. Gennemsnitligt er overrepræsentationen steget med 15 pct. point. Set i lyset af overrepræsentationernes størrelse er resten af ændringerne i områderne meget beskedne. Selvom at der kun er sket et beskedent fald på 5 pct. i gennemsnit i overrepræsentation af folkepensionister er der sket store forskydninger i nogle områder i perioden. I Østre Alle er underrepræsentation således øget med 24 pct. point, i Skovparken 18 pct. point og i Riddersborgparken 11 pct. point, mens den er faldet med 17 pct. point i Tingbjerg i forhold til kommunen. Der er samlet sket en stigning på 20 pct. point i gennemsnit i de 10 boligområder i perioden i overrepræsentationen af studerende. I Bjergbakken er overrepræsentation af studerende faldet med 40 pct., hvilket har betydet, at der i modsætning til 2003 er relativt færre studerende i 2007 i området end i kommunen. I Østre Alle er overrepræsentationen af studerende derimod steget med 132 pct. point. Og så Riddersborgparken og Motalavej har oplevet en stigning i den relative andel af studerende i forhold til kommunen.

Den etniske sammensætning og udvikling i de 10 områder

Ikke bare et områdes sociale sammensætning er vigtigt for et velfungerende boligområde - En høj andel af etniske minoriteter fra mindre udviklede lande samt en høj andel af disse uden beskæftigelse repræsenterer nogle særlige integrationsmæssige udfordringer.

En gruppe af de ti områder har en meget høj andel af beboere fra mindre udviklede lande – det gælder især Bispehaven, Albertslund Nord og Tingbjerg, men der er i alle boligområder en høj overrepræsentation af denne gruppe i forhold til kommunen. Halvdelen af de 10 boligområder har oplevet, at andelen af personer fra mindre udviklede lande er stigende og at overrepræsentationen er voksende. En meget stor gruppe af personer fra mindre udviklede lande er uden beskæftigelse – andelen er dog faldende i hovedparten af områderne omend overrepræsentation kun er faldende i to områder. Der synes ikke at være en sammenhæng mellem en høj andel personer fra mindre udviklede lande og en høj andel af denne gruppe uden beskæftigelse. Således er andelen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse steget i områder, hvor andelen af personer fra mindre udviklede lande samlet set er faldet. Der synes ligeledes at være en svag tendens til at i områder, hvor andelen af personer fra mindre udviklede land er lille, men overrepræsentation er stor, der er andelen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse stor. Nogle områder har haft nogle særlige integrationsmæssige udfordring under perioden, som dog har ændret karakter i løbet af perioden - i Østre alle, Bispehaven, Skovparken, Albertslund Nord er der samtidig sket en mindskelse af overrepræsentation af personer fra mindre udviklede lande, mens der har været en øgning af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse, hvilket kunne tyde på en koncentration af de dårligst stillede personer fra mindre udviklede lande i disse områder.

Tabel 7. Fordeling af personer fra mindre udviklede lande og personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse (førtidspension + kontanthj. + dagpenge) i boligområderne, ændringen i fordelingen 2003-07 og i forhold til kommunen og ændring deri 2003-07

	Personer fra mindre udviklede lande				Personer fra mindre udviklede lande på førtidspension, kontanthjælp og dagpenge			
	Andel af beboere 2007 (pct.)	Ændring i andel 2003-07 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i overrepr. 2003-07 (pct. point)	Andel af beboere 2007 (pct.)	Ændring i andel 2003-07 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i overrepr. 2003-07 (pct. point)
Albertslund Nord	63,5	-0,5	190,1	-51,7	35,4	1,1	51,1	28,4
Bispehaven	69,9	-2,0	597,8	-131,8	59,3	2,9	41,5	19,2
Bjergbakken	33,0	10,2	465,5	121,1	45,5	13,0	91,9	85,4
Isbjergparken	41,4	2,2	1418,4	166,4	63,6	-7,8	78,5	51,9
Motalavej	31,5	4,5	385,6	37,3	54,9	-5,4	56,5	9,8
Riddersborgparken	45,9	5,7	1173,3	272,6	66,2	-9,9	41,5	-3,5
Skovparken	51,2	5,0	807,0	-60,1	47,2	-4,7	31,2	16,5
Tingbjerg	61,8	6,3	318,7	12,7	42,5	-0,4	29,6	4,1
Vejleåparken	55,9	2,5	102,0	-18,9	27,9	-0,2	12,8	-9,6
Østre Alle	32,1	-6,4	942,4	-401,7	49,2	25,9	95,0	118,8
Gennemsnit	48,6	2,8	640,1	-5,4	49,2	1,5	53,0	32,1

Note: Personer fra mindre udviklede lande inkluderer indvandre fra ikke-vestlige lande og efterkommere. Personer fra mindre udviklede lande på førtidspension+dagpenge+kontanthjælp er beregnet som andelen af alle voksne indvandre og efterkomme fra mindre udviklede lande.

I Tabel 7 ses det i første kolonne, at den gennemsnitlige andel af personer fra mindre udviklede lande er knap 49 pct. i de 10 boligområder. Særligt tre områder har en meget høj andel af personer fra mindre udviklede lande (> 60 pct. af beboerne) – det er Bispehaven, Albertslund Nord og Tingbjerg. Motalavej, Østre Alle og Bjergbakken har den laveste andel på 33 pct. eller mindre. I tabellens anden kolonne kan udviklingen i områderne aflæses. Gennemsnitligt er andelen af personer fra mindre udviklede lande steget med 2,8 pct. point – således er andelen af personer fra mindre udviklede lande steget i syv af områderne i perioden – mest i Bjergbakken med over 10 pct., men andelen af personer fra mindre udviklede lande er faldet i Østre Alle, Albertslund Nord og Bispehaven. I tabellens tredje kolonne ses det, at alle områder har en overrepræsentation af personer fra mindre udviklede lande i forhold til kommunen. Størst er overrepræsentationen i Isbjergparken og Riddersborgparken, hvor andelen er mere end 10 gange større end i kommunen som helhed. Mindst er overrepræsentationen i Vejleåparken og i Albertslund Nord med henholdsvis 102 pct. og 190 pct. I fjerde kolonne ses udviklingen i overrepræsentationen. Gennemsnitligt er der sket et fald i overrepræsentationen på 5,4 pct. point, men det dækker over at overrepræsentationen er steget i halvdelen af områderne – størst i Riddersborgparken med 273 pct. point. I de fem øvrige områder, hvor der er sket et fald i overrepræsentationen – er det største fald at finde i Østre Alle, hvor overrepræsentationen er faldet med mere end 400 pct. point.

Hvis vi ser på tabellens anden halvdel *personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse* ses det, at i fire område (Riddersborgparken, Isbjergparken, Bispehaven og Motalavej) er over halvdelen af de voksne personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse. I Vejleåparken er det mindre end en tredjedel. Gennemsnitligt over de 10 områder er 49 pct. uden be-

skæftigelse. Andelen uden beskæftigelse er gennemsnitligt forøget en smule i perioden (gennemsnitligt 1,5 pct. point), men er forøget med godt 25 pct. i Østre Alle. Også i Bjergbakken er andelen vokset, her med 13 pct. point. I både Riddersborgparken og Isbjergparken er den faldet med henholdsvis 10 pct. point og 8 pct. point

Alle områder er overrepræsenteret af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse i forhold til kommunen (gennemsnitligt 52 pct.). I Østre Alle og i Bjergbakken er overrepræsentation størst på godt 95 pct. Overrepræsentationen er mindst i Vejleåparken, hvor den er på kun 12 pct. I 8 ud af de 10 boligområder er overrepræsentationen af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse steget i perioden - i Vejleåparken og Riddersborgparken er overrepræsentationen dog faldet i perioden med hhv. godt 9 pct. point og 3 pct. point. Over de ti områder er der samlet set sket en gennemsnitlig stigning på godt 30 pct. point - størst har stigningen været i Østre Alle efterfulgt af Bjergbakken.

Hvis man ser etniske minoriteter under 18 år fra mindre udviklede lande (tabel 8) ses det, at nogle boligområder har en relativ høj andel af denne gruppe. Der tegner sig dog et billede af, at de områder som har oplevet den største stigning af denne gruppe både absolut og i forhold til kommunen er områder, der i udgangspunkt havde den mindste andel af denne gruppe. Således er de 10 boligområder blevet mere ens i perioden 2003-07, men også gennemsnitligt mere forskellige i forhold til det omgivende samfund.

Tabel 8. Fordeling af personer fra mindre udviklede lande under 18 år i boligområderne, ændringen i fordelingen 2003-07 og sammenlignet med kommunen og ændringen 2003-07

Personer fra mindre udviklede lande under 18 år				
	Andel af beboere i gruppen 2007 (pct.)	Ændring i andel 2003-07 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i overrepræsentation 2003-07 (pct. point)
Albertslund Nord	25,1	-3,0	272,5	-31,8
Bispehaven	32,2	-0,8	785,0	-138,4
Bjergbakken	13,6	4,6	658,5	273,8
Isbjergparken	17,0	0,2	1703,7	37,3
Motalavej	13,9	2,1	536,9	94,4
Riddersborgparken	17,9	2,8	1344,4	474,6
Skovparken	21,1	0,9	1007,4	24,6
Tingbjerg	23,9	1,2	439,1	13,2
Vejleåparken	20,3	-1,3	109,6	-20,9
Østre Alle	12,6	-0,8	1377,0	149,5
Gennemsnit	19,8	0,6	823,4	87,7

I gennemsnit er knap hver femte beboer i de 10 områder personer fra mindre udviklede lande under 18 år. Den største andel findes i Bispehaven, hvor knap en tredjedel af beboerne er personer fra mindre udviklede lande under 18 år. Færrest er der i Østre Alle, Bjergbakken og Motalavej, hvor andelen af gruppe er på ca. 13 pct. Gennemsnitligt er andelen steget en lille smule i perioden – og mest i Bjergbakken, Riddersborgparken og i Motalavej. I fire områder er andelen faldet – mest i Albertslund Nord, hvor den er faldet med knap 3 pct. point. I forhold til kommunen er der en meget stor overrepræsentation af denne gruppe i alle områder – 823 pct. i gennemsnit. Størst er overrepræsentationen i Isbjergparken, Østre Alle og Riddersborgparken, hvor andelen af personer fra mindre udviklede lande under 18 år i områderne er mere end 10 gange større end i kommunen som helhed. Mindst er overrepræsentationen i Vejleåparken, hvor andelen er dobbelt så stor som i kommunen. I perioden er overrepræsentation i gennemsnit steget med godt 87

pct. point. - mest i Riddersborgparken. I tre områder er overrepræsentationen faldet – Bispehaven, Albertslund Nord og Vejleåparken.

Generelt kan det ses, at det de steder, hvor der er den største overrepræsentation er også de områder, hvor andelen af gruppen er mindst, med andre ord er det primært en meget lav andel af gruppen i kommunen, der medfører den meget høje overrepræsentation i nogle boligområder.

Enlige forsørgere & Børn og unge

En høj andel enlige forsørgere og børn og unge har også vist sig at hænge sammen med en øget forekomst af sociale problemer.

Som det fremgår af tabel 9 er der i alle de ti områder en høj andel af enlige forsørgere og samlet set er andelen steget i perioden, omend den i nogle områder er faldet.

Tabel 9. Fordeling af enlige forsørgere i boligområderne, ændringen i fordelingen 2003-07 og sammenlignet med kommunen og ændring 2003-07

Enlige forsørgere				
	Andel af beboere i gruppen 2007 (pct.)	Ændring i andel 2003-07 (pct. po- int)	Overrepræsen- tation 2007 (pct.)	Ændring i overre- præsentation 2003-07 (pct. po- int)
Albertslund Nord	11,1	-0,3	72,7	11,9
Bispehaven	11,9	1,6	136,2	11,5
Bjergbakken	10,1	-0,5	104,3	-1,5
Isbjergparken	11,9	2,5	354,5	75,1
Motalavej	16,4	1,1	296,2	53,0
Riddersborgparken	11,8	0,8	157,4	96,1
Skovparken	15,3	-1,0	199,0	-114,5
Tingbjerg	11,7	0,6	130,7	-15,0
Vejleåparken	10,8	2,2	43,0	-0,8
Østre Alle	11,1	-1,4	308,9	27,4
Gennemsnit	12,2	0,6	180,3	14,3

I 8 ud af de 10 områder er andelen af enlige forsørgere på mellem 10 pct. og 12 pct. I Motalavej og Skovparken er andelen derimod en del højere på henholdsvis 16 pct. og 15 pct. Andelen af enlige forsørgere er steget med et par procent i Isbjergparken og Vejleåparken, mens den er faldet omkring et procent point i Østre Alle og Skovparken. Gennemsnitligt er der sket en lille stigning på en halv procent. Ser man på de enlige forsørgere i forhold til boligområdernes kommune er der en overrepræsentation af denne gruppe i alle boligområder og samlet en gennemsnitlig overrepræsentation på 180 pct. - størst er den i Isbjergparken, Østre Alle og Motalavej, hvor der er omkring tre gange flere enlige forsørgere end i kommunen. Mindst er den i Vejleåparken, hvor der er 43 pct. flere enlige end i kommunen. Udviklingen i overrepræsentationen af enlige forsørgere viser, at der i gennemsnit er sket en lille stigning i overrepræsentationen på 14 pct. point, det dækker dog over meget store forskelle mellem de 10 områder, hvor overrepræsentationen i fx Skovparken er faldet med 114 pct. point, er den steget med 96 pct. point i Riddersborgparken.

I tabel 10 ses en opgørelse over andele af børn og unge i de 10 boligområder. Samlet set viser resultaterne, at der er en flere unge i de 10 boligområderne end i kommunen, men både andelen af beboer som er børn og unge og overrepræsentationen af denne gruppe i forhold til kommunen er faldende.

Tabel 10. Fordeling af børn og unge under 18 år i boligområderne, ændringen i fordelingen 2003-07 og sammenlignet med kommunen og ændring 2003-07

Børn under 18 år				
	Andel af beboere i gruppen 2007 (pct.)	Ændring i andel 2003-07 (pct. point)	Overrepræsentation 2007 (pct.)	Ændring i overrepræsentation 2003-07 (pct. point)
Albertslund Nord	37,7	-2,4	55,0	1,8
Bispehaven	36,7	-0,4	76,6	-1,5
Bjergbakken	26,0	-0,7	9,0	-7,1
Isbjergparken	29,8	0,3	22,7	7,2
Motalavej	32,7	0,3	50,6	1,8
Riddersborgparken	27,2	-2,5	38,4	-8,5
Skovparken	33,5	-1,1	40,6	-12,4
Tingbjerg	31,1	-1,0	79,8	-9,9
Vejleåparken	32,8	-0,7	29,5	2,6
Østre alle	23,8	-0,1	-9,5	-2,7
Gennemsnit	31,2	-0,8	39,2	-2,9

I gennemsnit er der 31 pct. unge i de 10 områder – flest i Albertslund Nord og i Bispehaven – hvor der er omkring 37 pct. og færrest i Østre Alle og Bjergbakken, hvor omkring en fjerdedel af beboerne er unge under 18 år. Der er i gennemsnit et lille fald i andelen af børn og unge i områderne i perioden – størst er faldet i Riddersborgparken, hvor der i 2007 er 2,5 pct. point færre unge end i 2003. I Isbjergparken og Motalavej er der derimod en lille stigning i andelen af unge på 0,3 pct. point. I alle områder på nær Østre Alle er der en overrepræsentation af unge og i gennemsnit er overrepræsentation på 39 pct. over de 10 boligområder. Overrepræsentation er størst i Bispehaven og Tingbjerg, hvor der er godt 70 pct. flere unge end i kommunen. Samlet set falder overrepræsentation i områderne med knap 3 pct. point. i perioden, men det dækker over at den stiger i fire områder – mest i Isbjergparken med 7 pct. point. Det største fald i overrepræsentation er i Skovparken, hvor der er et fald på 12 pct. point i overrepræsentation.

Sammenfatning

Overordnet viser resultaterne at den almene sektor generelt har klaret sig dårligt i forhold til resten af landet mht. andelen af personer uden beskæftigelse. Der er således sket en yderligere segregering af beboermasse mellem de almene boliger og øvrige boliger. Dog har de 100 områder som er evalueret i denne undersøgelse klaret sig en smule bedre end de øvrige almene boliger. Selvom ændringerne er små er det positivt, at de 100 områder – som i udgangspunktet var (og stadig er) dårligere stillet end resten af den almene sektor – har klaret sig en smule bedre end gennemsnittet.

Undersøglesperioden 2003-07 var generelt præget af en højkonjunktur med f.eks. lav arbejdsløshed og hastigt voksende boligpriser. Det har bl.a. haft den effekt, at det primært er folk med få ressourcer der har søgt imod og forblevet i den almene boligsektor. Det betyder ikke at beboere i den almene sektor ikke har haft gavn af højkonjunktoren, men at ressourcestærke beboere sandsynligvis har søgt væk fra den almene sektor da denne boform vis-à-vis andre boformer fx andels- og ejerboliger ikke har været vurderet som økonomisk attraktive. Højkonjunktoren har således sandsynligvis påvirket den sociale sammensætning i de 100 boligområder i en negativ retning, således at effekter af den boligsociale indsats, der er sket på baggrund af omprioriteringsloven, er blevet sløret.

I undersøgelsen har vi undersøgt de regionale forskelle mellem boligområder i vækstkommuner, øvrige landkommuner og stagnationskommuner. Langt hovedparten af de 100 boligområderne er beliggende i vækstkommuner og der er en tendens til, at boligområder i vækstkommuner havde et bedre udgangspunkt end områder i resten af landet.

Hvis man ser på de 100 boligområder efter deres størrelse, tegner der sig et billede af, at de store områder havde et bedre udgangspunkt end de små områder, mindre områder og større områder. Dette skal dog ses sammenhængende med, at de store områder udelukkende er beliggende i vækstkommuner – som generelt klare sig bedre end øvrige kommuner. Hvis man ser på udviklingen i boligområderne 2003-07 viser det sig dog, at de mindre og små områder ser ud til i denne periode at have klaret sig en smule bedre end de større og store områder.

I de 100 undersøgte boligområder bor der en høj andel af personer fra mindre udviklede lande. I den undersøgte periode er denne gruppe øget, men relativt mindre end gruppen er øget i det omgivende samfund, hvorfor de 100 områder har fået en etnisk profil der i højere grad ligner det øvrige samfunds, omend den stadig er meget skæv.

Som en del af undersøgelser har vi foretaget en særlig analyse af 10 særligt udvalgte områder: Albertslund Nord, Bispehaven, Bjergbakken, Isbjergparken, Motalavej, Riddersborgparken, Skovparken, Tingbjerg, Vejleåparken, Østre Alle. Her har vi undersøgt den sociale og etniske udvikling samt set på enlige forsørgere og børn og unge.

Gennemsnitligt er de 10 områder socialt set i en dårligere fatning i 2007 end de var i 2003 – både absolut og relativt i forhold til kommunen med færre i beskæftigelse og flere uden beskæftigelse. Dette hænger sandsynligvis sammen med, at den almene sektor generelt har haft relativt ringe udbytte af den økonomiske højkonjunktur i forhold til resten af samfundet.

En gruppe af de ti områder har en meget høj andel af beboere fra mindre udviklede lande – det gælder især Bispehaven, Albertslund Nord og Tingbjerg. Og for halvdelen af de ti områder er andelen stigende og overrepræsentationen voksende. En meget stor gruppe af personer fra mindre udviklede lande er uden beskæftigelse – andelen er dog faldet i hovedparten af om-

råderne, omend overrepræsentation i forhold til kommunen kun er faldende i to områder. Nogle områder (Albertslund Nord, Bispehaven, Skovparken og Østre Alle) har oplevet nogle særlige integrationsmæssige udfordringer under perioden 2003-07 med en øgning af personer fra mindre udviklede lande uden beskæftigelse, samtidig med at overrepræsentation af personer fra mindre udviklede lande samtidigt er faldet, hvilket kunne tyde på en koncentration af de dårligst stillede etniske minoriteter i disse områder. I alle de ti områder er der en høj andel af enlige forsørgere og samlet set er den steget i perioden. Der er en højere andel af børn og unge i områderne end der er i kommunen, men andelen og overrepræsentationen er faldende.

Bilag 1: Beskrivelse af registerdata

Data blev udtrukket i henholdsvis pr. 1.1. 2003 og 1.1. 2007 for alle boliger, husstande og personer i Danmark. I analysen af *alle almene boliger* og *alle boliger* i Danmark samt data for de 10 særligt udvalgte områders referencekommune er anvendt en 10 pct. stikprøve. Data over alle boliger, husstande og personer i de 100 udvalgte områder og 10 særligt udvalgte områder er anvendt i analyserne af disse boligområder.

Boligafdelingerne er blevet identificeret i registrene vha. data fra Landsbyggefonden med ejendomsnumre for de enkelte afdelinger. Fejl i ejendomsnumrene har dog betydet at kun 98 boligafdelinger har kunnet identificeres.

Boligdata:

For hver bolig

- Boligløbenr.
 - Kommunekode
 - BBR data:
 - Ejendommens ejerforhold
 - Bygningens opførelsesår
 - Bygningens varmeinstallation
 - Boligens anvendelse
 - Boligtype
 - Boligens areal
 - Toiletforhold
 - Badeforhold
 - Udlejningsforhold 2
 - Ejerlejlighedsnr
 - Husleje
-

Husstandsdata

- Husstandstype

Persondata

For hver person, følgende data:

- Personløbenr
- Boligadresse
- Kommunekode for bolig
- CPR data

CPR data:

- Alder
- Køn
- Indflytningsdato til nuværende adresse
- Fødselsland
- Statsborgerskab land
- Dato for sidste indvandring
- DST's indvandrerkode

Andre persondata:

- Stillingskode
- Uddannelseskode for igangværende uddannelse
- Uddannelseskode for afsluttet uddannelse
- Branchekode for primære arbejdssted
- Bruttoindkomst i senest foregående år
- Lønindkomst do
- Indkomst efter skat do
- Overførselsindkomster do: udbetalte beløb for hver af hhv.:
sygedagpenge
arbejdsløshedsdagpenge,
revalideringsydelse
kontanthjælp,
førtidspension,
efterløn, folkepension, tjenestemandspension, overgangsydelse mv.

Denne rapport belyser den etniske og sociale udvikling i de 100 udvalgte boligområder, som fik del i mulighederne i omprioriteringsloven fra 2000. Den sociale situation i boligområderne er undersøgt i 2003 og 2007 – før og efter gennemførelse af forskellige boligsociale indsatser. Den sociale udvikling er desuden detaljeret analyseret i 10 særligt udvalgte boligområder. Rapporten besvarer spørgsmålet i hvor høj grad omprioriteringsloven særskilt har bidraget til en forbedring af den sociale situation i de omfattede boligområder.

1. udgave, 2009

ISBN 978-87-563-1383-4